

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО**

ПРОТИЕРОЗІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань 19 – «Архітектура та будівництво»

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальності 193 – «Геодезія та землеустрій»

(шифр і назва спеціальності)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Кременчуцьким національним університетом імені Михайла Остроградського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Гальченко Надія Павлівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри геодезії, землевпорядкування та кадастру Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

Обговорено та рекомендовано до видання методичною комісією КрНУ за спеціальністю 193 – «Геодезія та землеустрій»

Протокол від “ 26 ” вересня 2020 року № 1

Голова

(підпис)

(Артамонов В. В.)
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни за вибором навчального закладу «Противерозійна організація території» складена відповідно до підготовки бакалавра галузі знань 19 – «Архітектура та будівництво» спеціальності 193 – «Геодезія та землеустрій».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Противерозійна організація території» є система організаційно-господарських, агротехнічних, лісотехнічних заходів та ландшафтно-екологічний підхід структуризації території, що передбачає обґрунтування противерозійних заходів для забезпечення раціонального використання сільськогосподарських земель.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Противерозійна організація території» базується на попередніх знаннях дисциплін «Основи землевпорядкування та кадастру», «Основи земельного кадастру», «Землевпорядні вишукування» і забезпечує вивчення дисциплін «Землеустрій територій з особливим режимом використання», «Моніторинг та охорона земель».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Ерозія ґрунтів.
2. Противерозійні заходи.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання цього курсу є надання знань, умінь та здатностей (компетенцій) з противерозійної організації території; ознайомлення з основними законодавчими та нормативними документами, що регламентують здійснення противерозійної організації території; розуміння важливості захисту ґрунтів від ерозії та ландшафтно-структуризації території; проектування комплексу противерозійних заходів; визначення ділянок, які потребують суцільного залісення; вивчення сучасних тенденцій виявлення розвитку ерозійних процесів.

1.2. Завданням дисципліни «Протиерозійна організація території» є набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) з обґрунтування та проектування протиерозійних заходів, що забезпечують раціональне використання сільськогосподарських земель; вивчення структури, складових частин і завдань протиерозійного захисту; вивчення нормативно-правових засад використання протиерозійного захисту території; проектування комплексу протиерозійних заходів; визначення ділянок, які потребують суцільного залісення; вивчення сучасних тенденцій виявлення розвитку ерозійних процесів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: наукові основи землеустрою в умовах розвиненої ерозії ґрунтів; основні принципи і способи захисту ґрунтів від ерозії; комплекс протиерозійних заходів; вимоги до проектування сівозмін у господарствах із розвинутою ерозією ґрунтів; основи агроландшафтної організації території; екологічне обґрунтування протиерозійної організації території;

вміти: проектувати полезахисні, водорегулюючі, протиерозійні лісові насадження на території землекористування; складати картограми крутизни схилів земельної ділянки; розподіляти земельний фонд за інтенсивністю використання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Розвиток ерозійних процесів. Ерозія ґрунтів. Консервація земель. Меліорація земель. Контурно-меліоративна організація території.

Змістовий модуль 2.

Організаційно-господарські заходи. Агромеліоративні заходи. Лісомеліоративні заходи. Створення захисних насаджень на схилах. Гідромеліоративні заходи.

3. Рекомендована література

Базова

1. Альбенский А. В., Калашников А. Ф. и др. Агролесомелиорация. М.: Лесная промышленность. 1972. 320 с.
2. Бодров В. А. Полезащитное лесоразведение: Теоретические основы. К.: Урожай. 1974. 200 с.
3. Высоцкий Г. Н. Защитное лесоразведение // Избр. Труды. К.: Наук. Думка. 1983. 208 с.
4. Докучаев В. В. Избранные сочинения. М.: Сельхозгиз. 1949. Т.2. 427 с.
5. Калинин М. И. Лесные мелиорации в условиях эрозионного рельефа. – Львов: Вища шк. 1982. 279 с.
6. Пилипенко О. І. Оптимізація зональних лісоаграрних екологічних систем // *Лісовий журн.* 1994. № 3. С.11–12.
7. Протиерозійна організація території: Навчальний посібник. / В. І. Обласов, Н. Г. Балик. К. : Аграрна освіта. 2009. 215 с.
8. Соболев С. С. Эрозия почв СССР и борьба с нею. М.: Изд-во МЛТИ. 1973. 98 с.
9. Сурмач Г. П. Водная эрозия и борьба с ней. Л.: Гидрометеиздат. 1976. 256 с.
10. Русіна Н., Люльчик В., Петрова О., Кийко Н. Протиерозійна організація території: Інновації навчальної програми // *Нова педагогічна думка.* 2014. № 4 (80). С. 99–105.
11. Тараріко О. Г. Формування збалансованих агроландшафтів на принципах ґрунтозахисної контурно-меліоративної системи емлекористування / О. Г. Тараріко О. Г., Т.В. Ільєнко, О. В. Сиротенко, Т. Л. Кучма / *Землеробство.* 2015. С.13–18.
12. Телешек Ю. К., Чернецкий А. И., Иващенко С. С. Хозяйское использование овражно-балочных земель. К.: Урожай. 1985. 160 с.

Допоміжна

1. Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3–4, ст.27.

2. Защитное лесоразведение в СССР / Под общ. ред. Е.С. Павловского. М.: Агропром-издат. 1986. 280 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання – комплекти завдань модульних контрольних робіт.